
Cum se manifesta consecintele avortului la femei

Autor: Vicki Thorn, Biroul National pentru Reconciliere si Vindecare post-avort E-mail: noparh@yahoo.com, Copyright 2004 Durerea pierderii copilului poate iesi la suprafata in momente confuze si dureroase ale vietii femeii

- Aceste manifestari sunt observate la femeile care au avut un avort sau mai multe. Ar putea exista o combinatie a catorva sau a tuturor acestor simptome, descrise mai jos, la femeile cu care va intalniti. Este important sa tineti minte ca exista o diferenta mare in ceea ce priveste severitatea reactiilor. Unele manifestari pot fi mai intalnite mai des in anumite culturi decat in altele. Reactiile vor fi diferite, de la suferinta usoara, pana la confuzii grave sau reactii profunde ce pot include tulburari de stres post-traumatic. (Femeile care au un risc mai mare de a dezvolta reactii severe sunt cele cu multe traume, avortul fiind doar una dintre ele). Oamenii care lucreaza in domeniul vindecarii pierderilor grele au scris despre nevoia rezolvarii pierderii avortului si recunosc ca aceasta pierdere nerecunoscuta poate iesi la suprafata in timpul pierderilor ulterioare.

Un soc care trebuie depasit – intalnirea cu femeile care au 9-15-20 de avorturi

- Este important sa recunoastem ca in anumite culturi avortul reprezinta o alegere impusa. Este o alegere imposibila facuta din cauza conditiilor politice, a lipsei de resurse economice, teama de alti copii sau teama pentru familie. In culturile cu conditii economice dificile sau climat politic dificil poti intalni femei cu multe avorturi, uneori atat de multe, incat ele nici nu-si amintesc cate au fost. Cand am vizitat Ucraina, medicii mi-au vorbit despre femei cu 15 pana la 20 de avorturi. Se considera ca o femeie in Rusia a facut in medie 9 avorturi. Pun aceasta problema pentru a va sensibiliza pe dvs. ca fiind cel care vrea sa ajute aceste femei sa fiti deschisi la orice auziti. Trebuie sa faceti tot ce va sta in puteri ca sa le ajutati si sa nu va exprimati socul cand auziti cate avorturi au facut.

In Japonia sau Taiwan spiritul copilului avortat urmareste familia

- Este important sa recunoastem ca diversitatea convingerilor despre impactul avortului asupra femeii si asupra familiei este strans legata de diferentele culturale. Trebuie sa fim foarte sensibili la sistemul convingerilor culturale al celor care se adreseaza dupa ajutor. In unele culturi, cum ar fi Taiwan si Japonia, se crede ca avortul are consecinte spirituale de durata. Membrii acestor culturi recunosc ca spiritul copilului avortat poate urmari familia, asa ca templele ofera ceremonii speciale pentru a imblanzi aceste spirite. Unele spirite sunt nelinistite, unele sunt binevoitoare, iar altele pot fi rauvoitoare. La fel se crede si despre copiii pierduti prin pierdere spontana de sarcina, in unele cazuri.

Un adevar stiintific: femeile poarta multa vreme in organismul lor celulele copiilor avortati

- Exista un fenomen stiintific cunoscut sub numele „microhimerism uman”. Aceasta inseamna ca femeile poarta cu ele celulele tuturor copiilor conceputi in decursul vietii. Aceste celule au fost descoperite la femei la 37 de ani de la conceptie si chiar mai tarziu

si stim ca ele se reproduc. Se pare ca, in unele cazuri, cel putin, aceste celule ar putea ajuta la repararea organismului mamei. Totusi, este important sa stim ca aceste celule raman in organismul si creierul mamei, si astfel cred ca ea niciodata nu poate uita copiii pe care i-a conceput, indiferent de cum s-a terminat sarcina – prin pierdere de sarcina, avort sau nastere obisnuita.

Durerea avortului este o suferinta normala pentru femei

- Multe dintre simptomele discutate reprezinta simptome obisnuite reactiilor create de traume si doliu. Cand lucram cu femeile este foarte important sa recunoastem drept normala experienta lor si ceea ce ne descriu ele. Uneori femeile se simt ingrozitor deoarece ceilalti nu trec prin aceleasi experiente. Pe masura ce discuta cu dvs., ele vor selecta cu atentie care dintre simptome sa vi le descrie, daca nu le spuneti ca experienta lor reprezinta reactii normale si simptome ale suferintei. Le puteti spune: „Alte femei impartasesc aceeasi experienta” sau „Este o reactie normala de suferinta”.

Enumerarea tuturor cauzelor de pierdere a copilului – o conditie esentiala a consilierii

- La inceput, puteam vedea rareori femei mai tinere de 25 de ani si la mai putin de 5-10 ani de la avort, la birourile de consiliere. Acest lucru s-a schimbat si nu mai este deloc neobisnuit sa vezi o femeie foarte aproape de un avort facut, chiar la cateva zile de la el, in aceste centre de consiliere. In plus, daca va intalniti cu ea atunci cand trece printr-o alta pierdere pre-natala (pierdere spontana de sarcina, nasterea unui copil mort sau sarcina ectopica), este posibil sa fi trecut printr-un avort nu demult. Femeia care a facut un avort va ezita sa-l mentioneze - daca nu-i veti spune, intr-un fel sau altul – si nu va sti ca aceasta constituie o pierdere pentru ea. Acest lucru poate fi facut in prima sedinta, intreband-o daca a suferit vreo pierdere de sarcina anterioara, cum ar fi pierdere spontana de sarcina, nasterea unui copil mort, nasterea si oferirea copilului spre adoptie, avort sau sarcina ectopica. Enumerati aceste pierderi, cand puneti intrebari, dar niciodata nu o intrebati despre avort in primul rand. Uneori, femeile nu considera avortul ca fiind o pierdere reproductiva. Ele cred ca au trecut doar printr-o procedura medicala. Pomenindu-i despre avort in asemenea fel, o ajutati sa inteleaga de ce aceasta experienta o poate nelinisti.

- Cercetari occidentale din domeniul activitatii creierului arata ca intre varsta de 11 si 19 ani, activitatea logica a creierului se „reaseaza”; astfel deciziile luate in aceasta perioada pot fi defectuoase. In plus, corpul calos, partea creierului care functioneaza ca o punte intre emisfera cerebrala dreapta si cea stanga nu se dezvolta complet pana la 25 de ani aproximativ. Aceasta se pare ca este varsta cand femeile se adreseaza dupa ajutor. Este posibil ca o femeie poate avea probleme cu „procesarea” completa a pierderii din avort, inaintea acelei varste. O femeie de orice varsta poate suferi din cauza avortului. Uneori chiar femeile in varsta sufera de pe urma unei asemenea pierderi si aceasta nu iese la suprafata pana in momentul in care ele se afla in pragul mortii, cand devin foarte speriate si agitate.

- Daca cunoasteti manifestari de abuz sexual, veti recunoaste multe asemenea manifestari la femeile care au avut avorturi si la cele ale

victimelor abuzurilor sexuale. Multi medici terapeuti sau asistenti de ingrijire pastorală, care cunosc pierderile din avort, știu că multe femei trec prin experiențe de abuz sexual. Asta nu înseamnă că abuzul a dus la avort, ci faptul că aceste abuzuri i-au distrus limitele și dându-i mesaje distorsionate despre dragoste și iubire. Femeia este implicată într-o relație nesănătoasă, este posibil să aibă o relație sexuală prematură, să devină însărcinată și să facă un avort din cauza lipsei de sprijin din familie.

Manifestările consecințelor avortului sunt:

- Negarea consecințelor avortului. Multe femei au petrecut mulți ani fără să cunoască rănilor pe care avortul le-a lăsat în viața lor. De multe ori apare așa-numitul „incident declanșator”. Ea vede sau aude ceva ce o face brusc să-și aducă aminte de pierderea avortului. Numai atunci caută ajutor.

- Aprecieri de sine diminuate și lipsa de respect față de sine. Femeile declară că nu se simt bine în pielea lor. Ele vorbesc că nu merita ca primească iertare de la Dumnezeu.

- Suferința de a nu fi mamă. Pierderea unei sarcini, dorită sau nu, este problema unei pierderi importante. Sarcina poate avea un înțeles simbolic, de exemplu, faptul de a deveni mamă, ceea ce poate fi o dorință profundă a unei femei. A pierde această posibilitate poate însemna o suferință.

- Identitatea cu statutul de mamă poate fi trunchiată. Atunci când este avortată prima sarcină, este tăiat progresul natural psihologic și spiritual către maternitate. Un avort șterge dovada vizibilă a maternității iar întreruperea sarcinii scurtcircuitează schimbările biologice din organismul și creierul mamei, schimbări care o pregătesc pentru maternitate. După o pierdere prin avort, unei femei îi este foarte greu să facă trecerea spre maternitate, la o nouă sarcină. Acest lucru poate avea un impact asupra modului în care se creează o legătură între ea și viitorul ei copil și felul în care îl crește. În procesul de vindecare, apare identitatea sa de mamă.

- Depresia. Într-un studiu făcut pe 1.884 de femei, care au avut un avort cu 8 ani mai înainte, 65% aveau un risc înalt de depresie clinică. Într-un studiu făcut de dr. Hannah Soderburg pe 854 femei, 60% au declarat că aveau tulburări emoționale.

- Asumarea vinii. Femeile deseori se consideră responsabile de această decizie, chiar dacă au fost forțate de anumite circumstanțe sau de alți oameni.

- Senzația de înstrăinare și izolare față de sine însăși, de familie, prieteni și alți oameni. Femeia se distanțează de familie astfel încât ea nu trebuie să le spună nimic despre avort, în special dacă se teme că ei o vor dezaproba. Ea se izolează de prieteni, chiar dacă aceștia au aflat și au ajutat-o. Dar tocmai fiindcă ei îi amintesc despre avort, iar ea vrea să-l uite, se izolează. Membrii familiei observă că femeia s-a schimbat, se comportă diferit cu ei, dar nu știu de ce.

- Răsușea. Multe femei susțin că simt răsușea după un avort.

- Supărarea. Acest sentiment este adesea adânc îngropat în subconstient. Dar nu este întotdeauna cazul, căci femeia poate fi foarte supărată și agresivă în limbaj atunci când va vorbi. Adesea ea este foarte supărată pe tatăl copilului, dacă el forțea avortul, pe părinții săi, dacă aceștia o forțea să avorteze sau nu o sprijina. În final, femeia este supărată pe ea însăși pentru că nu a fost destul de tare sau pentru că a ales decizia avortului. Depresia și supărarea

reprezinta partile neserioase ale aceleiasi experiente. Totusi, ea nu se simte indreptatita la suparare astfel ca veti lucra cu ea pentru a-i permite sa-si exprime supararea. (Supararea este o emotie, care daca nu este procesata, sta in noi si eventual se preschimba in amaraciune).

- Tipul de traume la care este supusa femeia in timpul procedurii de avort. Multe femei vor experimenta mai tarziu unele tipuri de traume produse in timpul procedurilor de avort, de la dureri intense la abuzul verbal al personalului medical, vederea ramasitelor fetale, molestarea sexuala din timpul procedurii de avort. Daca o femeie trece si prin alte traume cum ar fi molestare sau viol, acestea pot aparea la suprafata chiar in timpul procedurii de avort.

- Deficienta de concentrare.

- Cosmaruri/Vise cu copii. Aceste viziuni pot avea in centrul lor creaturi-copii amenintatori care ataca sau cum ii descriu femeile, "papusi, copii dezmembrati sau in nevoi, care nu pot fi mangaiati, consolati sau ingrijiti. Unele vise pot fi mai simbolice ca reprezentand o fiinta vulnerabila, amenintata de ceva fioros, cum ar fi un psoias urmarit de un leu sau un rechin."

- Halucinatii auditive, plans de copil. Aceasta este o reactie comuna de suferinta, foarte tulburatoare. Cand cineva drag noua moare adesea ne gandim ca i-am auzit vocea doar pentru o clipa, chiar la inceputul perioadei noastre de suferinta. Oamenii se intreaba cum de se poate intampla acest lucru, daca nu si-au vazut niciodata copilul, dar acest lucru poate fi legat de celulele din copilul avortat pe care femeia le poarta in creier si in organismul sau.

- Reamintirea unor secvente ale experientei de avort. Acestea sunt declansate de situatii din mediul femeii care ii readuce in memorie avortul, ca si cum ar fi acolo unde se facea procedura. De exemplu, pot simti mirosul, pe care il identifica cu experienta avortului. Daca procedura a fost facuta prin aspirare, sunetul motorului aspiratorului poate sa declanseze o secventa. Aceste secvente sunt foarte stresante deoarece femeia nu este pregatita fizic si emotional pentru ele.

- Tulburari ale somnului. Femeile, dupa avort, afirma ca nu dorm bine. Ele sustin ca au cosmaruri ingrozitoare care le fac sa le fie teama sa mai doarma. Daca doriti sa mediatizati activitatea post-avort, o puteti face dand un anunt la un post de radio care emite toata noaptea. Vetii avea imediat ecouri.

- Ganduri de suicid. Intr-un studiu efectuat in statul american Ohio de catre Suicide Anonymous Hotline (Linia telefonica a societatii Sinucigasul Anonim), intr-o perioada de 36 de luni, din 4.000 de femei care au sunat, 1.800 avusesera anterior avorturi. Femeile declarau ca nu merita sa traiasca si descriau activitatea de risc in care se angajau cu intentii de a-si pune capat zilelor. Multe femei va vor spune ca s-au gandit la sinucidere la un moment dat dupa avort.

- Un studiu realizat in Scandinavia, care analizeaza rezultatele femeilor in primul an de dupa un avort, in comparatie cu un grup de control al unor femei care nu mai fusesera insarcinate niciodata, concluzioneaza ca femeile care facusera un avort aveau un risc de trei ori mai mare de a comite un suicid fata de femeile care n-au fost insarcinate niciodata si de sase ori mai mare fata de femeile care au nascut. Nasterea se pare ca ofera un element de protectie impotriva comportamentului sinucigas, chiar daca apare depresia post-partum.

- Abuzul de alcool si droguri. Multe femei vor recunoaste ca si-au inabusit durerea avortului in alcool sau droguri. Intr-un studiu realizat in California pe 12.000 de gravide, s-a descoperit ca printre femeile cu doua sau mai multe avorturi anterioare, practic toate au

consumat alcool, pana la trei unitati pe zi, pe parcursul intregii perioade de sarcina. Un studiu efectuat de Spitalul din Boston a aratat ca dintre femeile sarace luate in evidenta pentru ingrijire prenatala, cele care au declarat ca intrebuintau cocaina aveau o probabilitate de doua ori mai mare sa fi avut doua avorturi anterioare si de trei ori mai mare sa fi avut trei avorturi, in comparatie cu femeile din grupul de control care utilizau alte droguri in afara de cocaina. Avortul iese adesea la suprafata in timpul vindecarii la femeile consumatoare de droguri.

- Probleme ale relatiilor de cuplu. In proportie de 70% relatiile de cuplu stabilite in mod romantic se rup dupa avort. Este posibil ca femeia pe care o consiliati sa nu mai fie impreuna cu tatal copilului avortat. Parintii sufera in moduri diferite si pot sa simta, fiecare in parte, ca nu sunt intelesi de partener. Uneori exista o mare suparare intre ei determinata de decizia avortului. Comunicarea adesea se rupe dupa experienta avortului. Relatia lor sexuala sufera deoarece nici unul dintre ei nu are incredere in celalalt. A face un avort este cel mai profund mod de a-l respinge pe celalalt.

- Uneori, femeia face alegerea avortului din motive politice sau economice, fara sa-i spuna sotului. Ea se poate retrage dupa ce a facut avort, iar sotul poate ramane socat de schimbarea remarcata la sotie. S-ar putea intampla ca el sa nu afle niciodata ce s-a intamplat cu adevarat. Acest model exista in Europa de Est in trecut.

- Distantarea de familia nucleara. Foarte adesea, ca urmare a avortului, femeia se distanteaza de familia nucleara.

- Avortul poate desface prietenii. Un model intalnit ca urmare a unui avort este distantarea de cei mai apropiati prieteni. Acest model este urmat indiferent de faptul, daca prietenii au aprobat decizia de avort sau s-au opus ei.

- Probleme de intimitate. Femeia evita relatiile intime cu barbati si femei din cauza temerilor ca va trebui sa le dezvaluie anumite lucruri despre sine, inclusiv avortul. Ea devine singura si izolata.

- Durerea fizica creeaza si un ecou psihic. Aceasta ar putea fi durere organica cauzata de o complicatie a procedurii de avort sau poate fi durere psihosomatica. Durerea psihosomatica, chiar daca nu are o cauza organica, doare la fel de mult. O manifestare comuna a acestui tip de durere apare ca o reactie aniversara, in acel moment al anului, cand a fost facut avortul sau cand trebuia sa se nasca copilul. Femeile relateaza ca acest tip de durere dispare dupa ce trec prin procesul de vindecare. In orice caz, femeia trebuie sfatuita sa se adreseze unui medic pentru consultatie, daca se plange de dureri fizice.

- Indiferenta. Femeia exprima "o lipsa de afectiune". Nu este nici trista nici fericita. Ea doar exista.

- Hiperagitatie. Orice lucru legat de copii, sarcina sau avort o aduce pe femeie intr-o stare de agitare si posibila panica.

- Dificultati in sarcinile ulterioare. Acest lucru poate include si neliniste mare in timpul sarcinii, teama de o pierdere a sarcinii, cum ar fi: pierderea spontana a sarcinii, nasterea unui copil mort sau sarcina ectopica. Poate ca ea a suferit o deterioare a cervixului (in special daca a fost adolescenta cand a facut avortul), cicatrici ale uterului sau ale trompei uterine, cauzate de o mica infectie sau de o boala cu transmitere sexuala netratata. Daca e afectata de una dintre acestea, femeia crede ca a fost pedepsita pentru avortul pe care l-a facut. Din pacate, exista riscul unei sau chiar a tuturor acestor complicatii, in special daca ea a avut doua sau mai multe avorturi. Cercetarile recente confirma faptul ca sarcinile inainte de termen pot avea loc in urma unui avort. In tarile unde avortul este ilegal, femeia poate suferi complicatii care ii pun in pericol viata, aducand-o in

pragul mortii, iar daca isi revine, este posibil ca ea sa nu mai poata concepe din nou.

- Femeia poate suferi de asemenea dificultati in travaliile si nasterile urmatoare, de exemplu, travaliul incepe si nu mai progresa, ceea ce duce la operatie cezariana. Incapacitatea de a se atasa de copiii urmasi. Unele femei vor declara ca au avut dificultati in timpul alaptarii, in timpul hranirii bebelusului cu biberonul, in timpul schimbatului scutecelor bebelusului. Atasamentul care se creeaza este caracterizat ca fiind un comportament ultraprotector si de distantare emotionala. Uneori puteti observa o mama tinand copilul intr-un mod ciudat, adesea stand cu spatele la ea sau tinandu-l mai jos de mijlocul ei. Acesta poate fi un semn pentru cineva care trebuie sa intervina si sa o ajute. Mamele de obicei tin copiii aproape de inima, cand ii imbratiseaza, sau la aproximativ 20 cm de la fata sa, daca i se uita in ochi.

- Reactii bruste. La multe femei apar manifestari violente bizare, care pot fi determinate de fascinatie sau obsesia fata de sarcina, manifestar ce pot duce la un comportament bizar pe termen scurt. Unele femei au rapit copiii altora sau au luat ostatece o femeie grvida, amenintand-o ca o va rani si ca-i va lua copilul in perioada cand trebuie sa nasca.

- Evitarea copiilor si a mamelor gravide. Femeia traumatizata de avort evita femeile gravide si nou-nascutii din familia sa extinsa.

- Tulburari de alimentatie (anorexie sau bulimie). Femeia poate sa inceteze sa mai manance suficient, poate vomita ca sa se autopedepseasca si poate manca prea mult pentru a lua in greutate, in scopul de a se face neatractiva pentru barbati.

- Automutilarea. Aceasta poate lua forma histerectomiei sau a ligaturii trompelor. Daca a devenit infertila cu ajutorul chirurgiei, aceasta inseamna pierderea totala a fertilitatii sale, pe care o veti ajuta sa o rezolve. Daca femeia recurge la alte mutilari proprii, cum ar fi taierea sau arderea propriului corp, este posibil ca ea sa fi fost abuzata sexual.

- Disfunctie sexuala sau promiscuitate. Comportamentul sexual promiscuu urmeaza adesea avortului. Multe femei au un comportament promiscuu dupa avort. Este o dorinta inconstienta de a inlocui sarcina pierduta. Acest lucru poate duce la alt avort. Disfunctia sexuala se pare ca apare mai tarziu, in special daca este casatorita cu tatal copilului avortat.

- Sarcina de nevoie. Femeia ar putea fi obligata sa devina insarcinata din nou, adesea in aproximativ un an de la procedura de avort.

- Sarcina-fantoma. Femeia poate face teste de sarcina imediat dupa avort sa vada daca nu cumva a ramas din nou insarcinata. Uneori va fi panicata de aparitia menstrelor deoarece se va gandi ca poate fi pierdere spontana de sarcina. Exista de asemenea o conditie medicala ce poate fi indusa cand semnele sarcinii sunt imitate de organismul sau, insa sarcina biologica lipseste.

- Mariajul de nevoie. Casatoria intre partenerii partasi la un avort, care urmeaza dupa avort, se face in scopul de salva relatia. Aceste casatorii inainte de decizie se caracterizeaza prin dificultati severe de comunicare. Avortul nu e mentionat nicicand. Eventual, partenerii pot lovi unul in altul emotional sau fizic, atunci cand suferinta avortului iese la suprafata.

- Dificultati ale mariajului. Dificultatile sexuale, problemele de

incredere si dificultati de comunicare pot aparea dupa un avort.

- Relatii abuzive. Femeile adesea se implica in relatii abuzive, dupa un avort in unele cazuri ea este cea abuzata, iar in altele, ea este cea care abuzeaza.

- Reactii aniversare. Acestea pot lua forma suferintei , depresiei sau simptomelor fizice, cum ar fi durerea de spate sau abdominala care apar in jurul datei avortului sau in apropierea datei probabile a nasterii. Acestea pot aparea pe tot parcursul vietii femeii, chiar daca ea si-a vindecat pierderea. E ca si cum organismul sau isi aminteste trauma avortului.

- Supraeforturi in cariera profesionala. In special, referitor la femeile care aleg avortul pentru a-si termina studiile sau a-se realiza in cariera profesionala, multe femei lucreaza istovitor pentru a tine suferinta departe de constiinta ei.

- Rani spirituale. Pentru multe femei, aceasta a fost prima lor experienta de pacat grav, asa cum recunosc. Ea considera ca a comis un pacat de neiertat (aceasta depaseste credintele) si deci este de neiertat in termenii sistemului sau de credinte. Ea se teme de Dumnezeu si crede ca va fi pedepsita, in special cand este vorba de experientele viitorului copil. Ea crede ca nu merita iertare si adesea renunta la practicile religioase. Sau ea se vede obligata sa devina implicata in practica religioasa pentru a-i dovedi lui Dumnezeu intentiile sale bune si sa o absolve de pacate.

- Probleme pierderii de sarcina. Femeia este posibil sa aiba o pierdere de sarcina in timp, cum ar fi sarcina ectopica, pierdere spontana de sarcina sau infertilitate. In sistemul sau de credinta, aceasta confirma pedeapsa si mania lui Dumnezeu. Cand este ajutata sa-si vindece aceste pierderi, ea poate exprima o suferinta coplesitoare. Totusi, ea nu ar putea numi care este sursa suferintei sale, caci nu are incredere sa o impartaseasca. Daca se intampla acest lucru, intrebati-o despre pierderi anterioare de sarcina, numindu-le in mod specific. Veti vedea daca este bine sau nu sa vorbiti despre aceasta.

- Abuzul asupra copiilor. Femeile ar putea avea probleme legate de frustrare, pana cand problema suferintei este rezolvata. Abuzul poate fi emotional, in termeni de distantare de copil sau chiar de lovire a lui. Unele femei isi abuzeaza verbal copilul care urmeaza avortului. Femeile cred ca "copilul lor perfect"; a fost cel avortat si acum au ramas cu acesta.

- Neincrederea tot mai mare fata de barbati. Aceasta se manifesta prin neincrederea fata de barbati si este adesea o rana ascunsa.

Femeile care au un diagnostic psihiatric de tulburari de personalitate grave si alte probleme de sanatate mintala inainte de avort sunt predispuse la consecinte psihice severe, dupa avort.

Femeile care au facut avorturi la o varsta inaintata a sarcinii au reactii imediate si intense. Ele au nevoie imediata de ajutor. Se prea poate ca si-au vazut copilul si aceasta le poate cauza trauma. Pentru ca au fost insarcinate o perioada mai lunga atasamentul fata de copil s-a realizat mai strans. Ele sunt adesea profund mahnite, la limita furiei. Ele sunt suparate pe Dumnezeu, pe corpul lor, pe medic, pe sotul lor, pe orice si pe oricine. Trebuie pur si simplu s-o ascultati si sa incercati sa o ajutati pe ea si pe familia ei sa treaca peste suferinta pierderii sarcinii. Mai tarziu, ea va putea sa mediteze la problemele sale. In aceste cazuri, medicii pot fi cei care fac presiuni de avort, inducandu-i teama in ceea ce priveste sanatatea copilului.

Traducere: Asociatia Provita Media